Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 747/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen maataloustuottajien salaojituksiin anottavien avustusten force majeure -tilanteista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Peter Östmanin /kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 747/2022 vp:

> Miten hallitus aikoo varmistaa, etteivät maataloustuottajat menetä jo myönnettyjä avustuksia force majeure -syystä, kun heillä ei ole mahdollisuutta saattaa investointia loppuun vaaditussa ajassa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Toimiva vesitalous on erittäin tärkeää peltojen kasvukunnon ja sitä kautta ravinteiden hyötykäytön ja sadonmuodostuksen kannalta sekä ravinnehuuhtoutumien ehkäisemiseksi. Salaojitusinvestointeja on vuosittain rahoitettu keskimäärin noin 600 kappaletta. Keskimääräinen salaojitushankkeen investointikustannus on vuonna 2022 ollut 36 500 euroa, josta myönnetyn avustuksen osuus tavanomaisessa salaojituksessa on ollut 35 prosenttia ja säätösalaojituksessa 40 prosenttia.

Investointihankkeen toteutus lähtee aina huolellisesta suunnittelusta, jossa yksi osio on rahoituksen suunnittelu. Tukea salaojitusinvestointeihin on mahdollista hakea tarvittaessa useita kertoja ja näin mitoittaa yksittäinen hanke sen suuruiseksi, että toteutus onnistuu arvioidussa aikataulussa ja hankkeen vuoksi ei synny erityisiä taloudellisia ongelmia.

Tukea haettaessa hakijan on esitettävä hankkeen rahoitusta koskeva suunnitelma, jotta varmistetaan hankkeen toteutusmahdollisuudet tältä osin. Avustuksen lisäksi hankkeen rahoitus voi muodostua joko omarahoituksesta, lainarahoituksesta tai näiden yhdistelmästä. Esitetyn kokonaisrahoituksen on katettava hankkeen kustannus. Kaikki rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta, jossa yksi osa on hankkeen vaikutukset tilan talouteen.

Investointihankkeiden totutusaika on kaksi vuotta tukipäätöksestä, johon voi saada jatkoaikaa siten, että kokonaistoteutusaika voi olla enintään neljä vuotta tukipäätöksestä. Salaojitushakkeet rahoitetaan nykyisen EU-osarahoitteisina. EU-säädökset edellyttävät hankkeiden loppuun saattamista ja asettavat raamit myös EU-rahoitusosuuksien hakemiselle. Etenkin rahoituskauden loppupuolella on tärkeää, että pystytään hakemaan EU-rahoitusosuus ennen rahoituskauden sulkemista, muuten EU:n rahoitusosuus jää saamatta.

Salaojitushankkeet pyritään usein ajoittamaan kasvukauden ulkopuolelle ja toteuttamaan ripeästi siten, että niistä olisi viljelylle mahdollisimman vähän haittaa ja että pelto pystytään pitämään viljelyssä ja tukikelpoisena. Useamman vuoden viljelemättömyys kesken olevan ojituksen vuoksi aiheuttaa myös tulonmenetyksiä ja haasteita tuotannolle muutoinkin. Tässäkin huolellinen etukäteissuunnittelu ja ajoissa varmistettu rahoitus mahdollistaa sujuvan hankkeen.

Mikäli hanke on kesken, kannattaa paikallisesta ELY-keskuksesta tapauskohtaisesti selvittää mahdollisuudet hankkeen muutokselle siten, että hanke toteutettaisiin suunniteltua pienempänä ja taloudellisen tilanteen parantuessa pohtia toteutusmahdollisuuksia uudelleen.

Rahoituskauden aikana varoja on mahdollista tarvittaessa kohdentaa uudelleen cap-suunnitelmaa muuttamalla, mikäli jossain toimenpiteessä todetaan tarvetta ennakoitua enemmän ja vastaavasti jossain toimenpiteessä vähemmän. Hankkeiden peruuntuessa tai toteutuessa myönnettyä pienempinä rahoitusta voidaan tietyin edellytyksin myös uudelleen budjetoida.

Helsingissä 24.2.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

VN/4434/2023-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Kurvinen Antti 91275952J

2023-02-24